

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:
Pe an 18 cor. 1/2 an
9 cor. 1/4 an 4-50 fl.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 24 cor.
1/2 an 12 cor.,
1/4 an 6 cor.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fl., a doua
oara 12 fl. a treia
oara 10 fl.

Tot ce privește
foaia să se adreseze
la: Redacțiunea și
administrațiunea
„Unirei“ în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

O chestie ardentă.

Nu odată s'a publicat și în foaia noastră cererea preoțimei, ca Venerata Superioritate bisericească să esopereze dela Ministerul de Oulte să se pună preoților în dotațiunea de congruă și taxele pe cari le plătesc la fondul deficienților și cari pentru unii s'au părut îngreunătoare. Cererea aceasta s'a pertractat și în mai multe sinoade protopopești și în urmă chiar și în Sinodul arhidiecezan din 1906.

Spre a se conforma dorinței espresse din partea Sinodului arhidiecezan dela a. 1909 Venerat Conzistor a adresat Dlui Ministru reg. ung. al cultelor următoarea scrisoare:

Nr. 2266—1911. Escelența Voastră Dle Ministru!

Cu ocaziunea gătirii conscripțiilor congruale dela 1896, între cheltuelile beneficiilor parohiale s'au luat și taxele prescrise în favorul fondului arhidiecezan al preoților deficienți. Aceasta procedură se razimă pe §. 29 al Ordinațiunii Escelenței Sale Dlui Ministru al cultelor și instrucțiunii publice dela anul 1896. Nr. 878. presid. precum

și pe §. 11. II. p. 1. art. de lege XIV. din 1898.

Beneficiile parohiale ale arhidiecezei gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș înainte de regularea congruei erau foarte varie și mai cu samă erau foarte mici, așa încât ar fi fost peste putință, ca taxele ce aveau să se plătească la fondul numit, să se statorească în oarecare măsură proporționată beneficiilor. Astfel Sinodul arhidiecezan, ținut la anul 1899, în privința taxelor acestora a împărțit parohiile în trei (3) clase îndatorind pe preoții, cari serveau în parohii de clasa I. să plătească taxa anuală de cor. 16, pe cei din cl. II. 12 cor., pe cei din cl. III. 8 cor., enunțând deodată, că urmând regularea congruei, taxa aceasta se statorește în 2% din beneficiul întreg.

El lucru evident, că între astfel de împrejurări nici vorbă nu a putut fi de fond de penziune sistematic, ci atât preoții deficienți, cât și văduvele și orfanii de preoți au fost împărțâșiți de ajutoare. varie, prin împărțirea între dânșii a venitului anual disponibil al fondului, cari ajutoare variau după numărul celor împărțâșiți. Astfel p. e. în anul 1899, un preot deficiente a fost

împărțâșit cu 120 fl. = 240 cor., o văduvă cu 32 fl. 40 cr. = 64 cor. 80 fil., un orfan cu 10 fl. 80 cr. = 21 cor. 90 fil.

Situația aceasta deplorabilă s'a nuzit după împrejurări să o amelioreze preoțimea întrunită în Sinodul arhidiecezan din 1909, care ocupându-se cu regularea din nou a fondului preoților deficienți și al văduvelor și orfanilor de preoți a hotărât ca unul fiecare preot să plătească la fondurile numite 5% din venitul său anual (1600 cor. respective 800 cor.). Afară de aceasta fiecare comună bisericească e datoare să plătească 2% din venitul local statorit în conscripția congruală. — Pe lângă aceste taxe și pe lângă 45 ani de serviciu s'a statorit ca cel mai mare ajutor anual pentru preoții deficienți 77-50% din beneficiul său congrual, proviziunea văduvelor preotese în 50% din ajutorul ce s'ar fi cuvenit bărbatului său repausat, iar ajutoriul orfanilor în 25% din ajutoriul mamei lor.

Din datele înșirate aici se vede, că nici ajutoarele astfel croite ale preoților deficienți și ale văduvelor și orfanilor de preoți nu-a fost cu putință până acum a le aduce în

FOIȚA.

Mamei.

*E rece 'n odaie... și haina mi-o strâng
In juru-mi... și scriu înainte...
Spre umede colțuri privirea mi-o 'ndrept
Și-ți caut făptura cuminte.*

*Dar numai pustiu-i... atâta e tot
Ce locul acuma fi-l ține
Și crește ca marea în juru-mi mereu,
Cum crește și dorul în mine.*

*Și multă-i durerea ce'n suflet o port
Și slabă nădejdea la bine,
Căci zilele zboară... și mamă, rămân
Tot trist... și departe de tine...*

*E rece 'n odaie... și haina mi-o strâng
Mereu mai aproape de mine...
Dar lampa se stânge... mă culc și adorm
Cu dorul și gândul la tine...*

Vasile Al-George

Singurătate.

*Iși drege glasul vântul toamnei,
In plopii albi din bățătură;
De-apururi jalea m-o petrece,
Robit de sfânta ta făptură.*

*De-mi clatin brațele spre ține,
Și chipul umbrei de-l cuprind,
Simțesc spășita mea cântare,
In cripta inimei murind.*

*De par'că plânge-o lume 'ntreagă,
Când toacă de vecerne 'n sat,
Și'n visu-mi pașii tăi răsună.
Ca 'n pragul unui gol palat!*

*Iar din cerdacul ros de ploaie,
Ades lungesc privirea 'n drum,
Ești dusă'n zări de nu țin minte,
Și-mi pare c'ai pornit acum!...*

G. Seche

Ca doi băieți...

*E noapte... Stele mii lucesc
Pe 'ntinsul bolții clare
Și-o pace sfântă-și lasă lin
Aripa peste zare...*

*Doi plopi bătrâni, slăbiți de vremi
Mai șoptesc la poartă,
Ca doi moșnegi ce-și povestesc
Bătăile de soartă.*

*Ca două suflete de criș
Ce plâng pentru dreptate,
Ca doi băieți ajunși pribegi:
O soră și un frate...*

A. Nan.

proporțiune cu sumele, — încă destul de neînsemnate, — ale plăților preoțești de acum. Dar încă și acest rezultat destul de modest și până acum nu deplin asigurat nu s'a putut ajunge decât prin îngreunarea preoției cu contribuirea celor 5% după modalitatea descrisă mai sus.

Preoțimea arhidiecezană până acuma nu s'a plâns contra taxei înalte, oferită din sinod la anul 1909, dar în timpul din urmă de repetiteori s'a adresat către noi cu rugarea, ca să mijlocim, ca taxa ce au să o plătească la fondul preoților deficienți și al văduvelor și orfanilor de preoți să se socotească în conscripțiile congruale între cheltuielile stabile ale beneficiului, precum o permite aceasta §. 11. II. p. 1. din art. de lege XIV—1898.

Deși din parte-mi recunosc rugarea aceasta de ecuitabilă și legală, totuși cunoscând mărimea poverilor, cari ar cădea pe fondul congrual prin împlinirea rugării acesteia, și până când chestiunea aceasta se va putea regula deplin în înțelesul legii citate, nu pot înțelăsa să nu atrag atențiunea înaltă a Escel. Tale asupra următoarelor motive:

1. În conscripțiile congruale ale arhidiecezei gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș sub titlul: „Fondul de penziune arhidiecezan“ („főgyházmegyey nyugdijalap“) au fost socotite la timpul său între erogațiuni taxe atât de neînsemnate, încât acele nu fac nici 1% al plă-

ților actuale preoțești, precând deja sinodul arhidiecezan din 1899 a enunțat, că după regularea congruei taxa aceasta va avea să se ridice la 2% din întreg beneficiul.

2. Fondul de penziune al preoției de mir gr.-cat. pretinde atențiune deosebită în urma acelei împrejurări, că suportă și sarcina proviziunii văduvelor și a orfanilor de preoți, care sarcină formează cel puțin dublul ajutorului preoților deficienți.

3. E foarte de dorit, ca preoților deficienți și văduvelor și orfanilor de preot ai acestei arhidieceze să le fie asigurate cel puțin ajutoarele schițate mai sus, — ceea ce pe lângă taxele de acum nu se poate ajunge.

În urma acestor motive cu profundă onoare rog pe Escelența Voastră — ca în favorul fondului preoților deficienți și al văduvelor și orfanilor de preot să Vă îndurați a asigura ajutor anual corespunzător la 2% din suma întregirii congruale a beneficiilor complete, — și încă întru cât fondul congrual nu s'ar putea angaja la aceasta, atunci să-l asignați din cassa statului, ca astfel să concurgă nu numai singuraticile comune bisericesti în proporțiunea venitului local, ci și fondul congrual, ori cassa statului, în proporțiunea întregirii de salariu.

Recomandând aceasta afacere foarte importantă în grațioasa bunăvoință a Escelenței Voastre, rămân etc.

Blaj la 2 Maiu 1911.“

La aceasta reprezentațiune am primit dela Dl. Ministru al cultelor răspunsul de datul 20 Noemvrie 1911. Nr. 75348, ce lăsam să urmeze aici în versiune română:

Escelența Voastră Domnule Arhiepiscop și Mitropolit!

Prețioasa reprezentațiune de datul 2 Maiu 1911. Nr. 2265, relativă la taxele, ce sunt a se plăti în favorul fondului preoților deficienți și cel viduo-orfanal al arhidiecezei gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, pertractându-se în ședința dela 29 Septemvrie a. c. a senatului regnicolar congrual, am onoare a încunoștința pe Esc. Ta, cumcă senatul în privința aceasta a adus următoarea hotărîre:

„Senatul congrual își susține și de data aceasta decisiunea principiară adusă sub Nr. 60—1910, în obiectul rectificării taxelor la fondul de penziune diecezan în conscripțiile venitelor, — în înțelesul cărei hotărîri rectificarea acestor taxe numai atunci se poate admite, dacă regularea acestora s'a întâmplat înainte de anul 1900, adecă înainte de terminul, în care conscripțiile venitelor au fost încheiate definitiv, — și în consecuență luând în considerare, că în conscripțiile venitelor din toate parohiile diecezei gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș pozițiile erogaționale din chestiune au fost îndreptate, luându-se în amănunțită considerare conspectul înaintat din partea Ordinariatului diecezan sub Nr. 5707—1901, — nu află de admisibilă rugarea acestui Ordinariat diecezan, ca să se iee în

Mătușa.

Câte odată trec două săptămâni de n'o vede. De obicei însă îl caută pe părintele în fiecare săptămână, Joia. O aude gemând de cum deschide porțița. Aude cum își propțește mereu cărja bătrânețelor, cum își târaie cismele grele pe nisipul curții.

— Vai de mine și de mine, că nu mai pot! Nici un strop! oftează mătușa deschizând încet ușa. Se oprește, se uită cu ochii ei cufundați în cap, parcă nu l-ar fi văzut de când-i lumea. „Noru-mea“ începe ea gemând și face un gest larg din mâneca cojociței.

— Iar cu nora, mătușă, zice părintele Nicolae zimbînd.

Bătrâna tace câteva clipe în vreme ce-l privește mereu pe popa. Ochii ei sunt cenușii, șterși, privesc neliniștiți.

— Cu, părinte, cu, face ea oftând, „că i-am zis la ficior: mă n-o lua, că ne-aduci pe dracu 'n casă. Dar el nu m'a ascultat și acum, noru-mea, mă pune talpă iadului. Ea își prinde cu mâinile bătrâne, sbârcite, capul și-l clătina: talpă iadului mă pune!

Când l-a îndemnat mătușa pe ficior să nu-i aducă pe dracu 'n casă a fost înainte de aceasta cu 30 de ani. Dar mătușa povestea de împotrivirea asta a ei ca și când s'ar fi întâmplat numai eri-alaltăeri.

— Că-i frumoasă, zicea el — începe mătușa, că-i bogată, și-i din oameni! Frumoasa ciorilor! zicea mătușa ridicând mâneca cojociței și lăsând-o să cadă repede. Ce frumoasă? Era ea așa un strop oacheșă. Și bogată! Ce bogată? Nouă ne trebuie bogăția altora? Apoi eu știam o zicală din bătrâni, continua mătușa ridicând un deget, „capra sare gardul, iada sare casa“. Nu cunoșteam eu pe măsă, pe Precupoai?

— Așa dar iar v'ați certat? întrebă părintele Nicolae pofind-o să șadă.

Ea se uita la scaun, dar nu ședea.

— Eu știam ce plătește Precupoai, și i-am zis: măi băiete, alte fete au crescut pe seama ta. Dar ce să faci, părinte, omul cel mai neajutorat în lume e femeia văduvă. Și eu eram văduvă de zece ani atunci. Mătușa, când ajungea aici își sbicea lacrimile din ochi c'o batistă boțită. Eu, pe urmă, am avut ș'un vis, — că nu-i bine să-l spui, continuă bătrâna. Visul mi-se arată înainte de cununia lor. Și se părea, că pornise un puvoiu cumplit. Cerul se 'ntuneca, durduitul durduia, fulgerile se 'mpleteau, și apa cădea ca din găleată. Și părăle pe uliță începeau să clocotească. Fugeau ca armăsari și umpleau ulițele. Oamenii eșau îngroziți în porțițe, alții veneau dela hotar, că era prin seceră. Da eu nu mă temeam, eu m-am lăsat în genunchi înaintea icoanei sfântului George și mă rugam: Sfinte George nu ne lăsa bălaurului să ne înghită! Și se părea, că apele

tot cresc, duceau sălci, duceau poduri și oameni. Da părinte dragă, oameni înecați. Și între cei, cari pluteau pe apă l'am văzut și pe ficiorul meu. Atunci m'am trezit, zicea mătușa oftând, m'am trezit și am înțales visul, ce mi-l trimise Dumnezeu.

— Ți-am spus de atâteaori mătușă, că e păcat să crezi în visuri, zicea părintele plictisit acum de istoria asta, pe care o auzise de nenumărateori.

— Facu-mi sfânta cruce — și ea își măsura o cruce largă, — dar cum să nu credem? Iosif cum a visat, că din apa Nilului a eșit șapte vaci slabe și șapte grase, și cele șapte slabe au înghițit pe cele șapte grase, și tot lihnite de foame au rămas? Cum să nu credem? N'a fost acesta vis cu semn, trimis dela Dumnezeu? N'a venit foamea pe pământ? Ba credem, părinte, că visurile sunt semne timise de Dumnezeu să ne ferască de rele. Explicările acestea le dădea mătușa cu un aer de atotștiitoare, care-i mult superioară părintelui.

— Ei, mătușă, astea toate le prea știu. Spune-mi din ce v'a venit iarăși cearta? Întrebă părintele voind să se scape de ea odată.

Bătrâna îl privea cu mirare, clătina din cap, și zicea:

— Doamne, doamne! Cam trimite Dumnezeu semnele lui! Da cine să le înțeleagă? Ficiorul meu crezi că le-a înțales? Mi-a zis așa: „O iau! Da eu i-am zis, las' că tu-i

considerare regularea taxelor la fondul de penziune efeptuită din nou la anul 1909.

Tot astfel nu a putut admite senatul nici propunerea aceea, ca să se acoarde în formă de ajutor în favorul fondului de penziune diecezan un anumit percent al sumei întregirii congruale, pentru că în senzul legii fiind destinațiunea fondului congrual singur numai întregirea venitelor preoțești, fondul acesta sub nici un titlu nu se poate împovora cu ajutoare."

Decisiunea aceasta a senatului, precum și punctul acela de vedere principiar, în înțelesul căruia regularea mai nouă a fondului de penziune diecezan efeptuită după încheierea definitivă a conscripțiilor nu poate servi de bază pentru rectificarea conscripțiilor, trebuie să le recunosc de corecte, pentru că dacă taxele din chestiune s'ar putea îndreptă în conscripții în conformitate cu regulările cele nouă, aceasta în astfel de dieceze, al căror cler are venit așa zicând fără excepțiune mai mic decât congrua, ar conduce la o îngreunare atât de înșămnată a fondului congrual, care înainte nici nu se poate calcula și ar conduce la acel rezultat, că plusul, ce ar trebui să-l plătească preoții în fondurile diecezane, în realitate s'ar derivă în sarcina fondului congrual.

Nu se poate interpreta în înțelesul acesta dispușețiunea aceea a legii și a regulamentului de conscripție, care permite socotirea taxelor, ce trebuiesc plătite la fon-

durile arhidiecezane, însă de sigur numai a acelor taxe, cari trebuiau să le plătească preoții după venitele locale pe timpul conscripțiilor și nici decât nu se poate întemeia pe aceasta dispozițiune un astfel de drept al preoților, ca să poată derivă în sarcina fondului congrual taxele mai nouă aruncate asupra dăușilor după încheierea conscripțiilor.

Dupăce dară hotărîrea comunicată cu toată onoarea mai sus și punctul de vedere principiar espres în aceea îl află a fi în consonanță cu dispușețiunile regulamentelor de conscripție, și deoarece din deciziunea de mai sus se vede și aceea, că în conscripțiile venitelor din parohiile aparținătoare arhidiecezei Escelenței Tale taxele fondului de penziune diecezan, au fost rectificate conform unei regulări mai nouă și lipsa congruală a preoților încă a fost statorită în conformitate cu aceasta, nu-mi este cu puțință să împlinesc nici aceea prețioasă propunere a Escelenței Voastre, ca în considerarea regulării mai nouă a fondului de penziune diecezan, să se acoarde ca ajutor un anumit percent al lipsei congruale.

Primiți Esc. Voastră etc.

Congresul evreilor din România. În timpul celor dintâi zile ale Crăciunului în România s'a ținut un congres organizat de uniunea evreilor indigeni. Au participat peste 100 de delegați, trimiși din partea diferitelor secțiuni ale României.

Președintele „Uniunii” dl dr. A. Stern

în cuvântul său de deschidere a arătat momentuositatea acestui congres, privitor la chestia atât de arzătoare a situațiunei evrești în România. S'au făcut mai multe propuneri, dintre cari de notat este aceea, prin care se hotărăște scoaterea unui organ apărător al intereselor evrești. De asemenea s'a înființat un birou de asistență judiciară pentru israeliții lipsiți de mijloace.

O altă măsură este și aceea de a interveni pe lângă parlament la redeschiderea lui, spre a obține suspendarea articolului 7 din constituția țării românești și spre a fi considerați de pământeni.

Emigrările în America. Biroul statistic al Statelor-Unite a publicat zilele aceste un tablou al emigrărilor în anul 1911. Conform acestui tablou numărul emigrațiilor a fost de 1,198.037. În același an au re-emigrat 380.418.

Din Austro-Ungaria au emigrat în America 261.751 de inși și anume 123.519 din Ungaria și 138.222 din Austria. S'au tutors 50.225 de inși și anume în Ungaria 22.060, în Austria 22.165.

În anul 1910 numărul emigrațiilor austro-ungari au fost numai de 171.841. În anul 1911, deci numărul emigrațiilor s'a sporit cu 89.910.

O nouă dovadă despre mulțumirea cetățenilor cu stările de acasă.

În Bosnia ca la noi. La alegerea în balotaj, ce s'a făcut în 12 Ianuarie crt. la Sbornic în Bosnia, candidatul oficial Sola rămânând în minoritate față de candidatul țărănesc Giurcovici, s'a iscat o bătaie printre alegători. Armata a trebuit să intervină trăgând câteva salve. Sunt câțiva răniți.

vedea pe dracu. Pe urmă el s'a mîniat și s'a însurat. Fierbea ciuda 'n mine, cum fierbe o oală acoperită.

— Rău destul, — zicea părintele, — mânia nici odată nu-i bună în sufletul omului. Și pe urmă părintii nici n'au dreptul să se împotrivescă așa de mult la căsătoria copiilor.

— Da vezi, că eu știam pe mîsa, — zicea repede mătușa apropiindu-se și aplecându-se spre părintele. Știam pe mîsa, și aveam și semnul din vis. Și crezi dta, că m'am înșelat? A văzut și el, dar a fost târziu! Când și-a scos mîța ghiarele din sac, îl și ghiorase! Eu vedeam, că el e tot pe gânduri, și-i ziceam: Du-te la despărțanie! Dar el nu și nu, că rușinea asta n'o poate suferi.

— Ai făcut rău bunico! Dumnezeu trebuia să-i împaci, să le potolești neînțelegerile, nu să-i învrăjbești și mai tare — zicea cu silă părintele, văzând, că nu poate scăpa de ea.

Mătușa părea, că nu-l aude.

— Eu aveam probe! Incepea, probe și măturii! Într'o sară ficiorul nu era acasă. Mă făceam că dorm că mă dureau ossele. Noru-mea eși tiptil în tindă, din tindă în curte și începu să tușască: „Căh-căh”, și mătușa imita cum tușea noru-sa. Bine, zic eu, lighioale, și-se vede spița, nu-i fi tu mai bălțată decât mîta! Vine după o vreme în casă, și s'apucă îndată de cusut. Bine, zic,

coasă, dar' te-am prins. Într'altă sară tot flueră un ficior pe la poartă. Eram numai amîndouă acasă. „Ian să videm cine-i ticălosu?” Zice noru-mea, și unde nu se ridică mînioasă de pe laviță și ese 'n curte, din curte la porțiță. N'a mai fluerat nime, da eu auziam șopotit la gard. Vine într'un târziu în casă: „A venit vecina până la porțiță și am stat puțin de povești”. Mătușa cerca să imiteze cuvintele acestea: își aduna gura ca o pungă și scoatea un glas pițigăiat, înșirînd repede vorbele.

— Le știi toate acestea mătușo, spune-mi cu ce te-aș putea ajuta? Întreba, scos din fire, părintele.

Bătrîna tăcea puțin, apoi adăuga repede.

— Aveam și măturii! Ionu Diacului o văzut'o pe după cap cu Vica. Acum, dumneata știi cine-i Vica! Clopotarul a văzut'o la fântîna, încrucîșidu-și zimbetele cu Vica. Vecina Safta a văzut cum i-a adus povara dela moară până la porțiță — Vica. Ei, iacă dracu! Mi-am zis! C'o muere ca asta în casă, ajungi talpa iadului.

— Ajungea ea, dacă era vrednică, nu dumneata mătușo!

— Ba eu, părintele, că trăiam într'o casă cu păgînul și mîncam la o masă cu el: S'apoi, păgînul nu te-ascultă. Zici o vorbă, îți răspunde cu zece, ferești un blid de pe masă, ea răstoarnă căsa, vrei să-ți zici niște sfînte ocinași, păgînul mornăe, te scoli cu noaptea 'n cap, ca o muere harnică, păgînul

ar mai dormi și se răstește la tine. Talpa iadului mă pune, părinte. S'apoi n'are copii. Face ce face, drege ce drege, și n'ara copii. Eu ti zic ficiorului: nu vezi tu? nu pricepi tu? Da el face cu mîna și nu zice nimic. Apoi crezi dumneata că de cînd mi-a intrat nora 'n casă, eu mai știu ce am și ce n'am? Tot ascunde, tot duce la a lor, că-s niște coldani! Fuioare de cănepă, valuri de pînză, poame uscate pentru iarnă, iacășa se fac mere-pere! Și mătușa își învrăjea mîinile, arătînd cum se fac acelea mere-pere.

— Să-mi spui mătușă ce vrei? Întreba părintele ridicîndu-se de pe scaun, pierzîndu-și răbdarea. Toate acestea mi-le-ai spus încă de-o sută de ori până acum, adăuga el mînios. Bătrîna știa că de nu sfârșește în grabă cînd se ridică popa de pe scaun, o lăsa singură în casă și eșia.

— Să-mi citești o psaltire. Ori ea, ori io! răspundea bătrîna tîind aerul cu palma dreaptă în formă de cruce.

— Ți-am mai spus că nu citesc psaltiri.

— Vai de mine, cruce-o! Da cum să nu citești. Rugăciunea împăratului și procolului David! Cum să n'o cetești! Rugăciune cu blăstăm pentru cei afurisiți. Iată-ți plătesc, adăuga, căutînd într'un colț de baptistă.

— Las'o bunică! Nu citesc!

— Hm! făcea bătrîna privindu-l cu îndărjire.

Reviste.

Vienna. Ziarele aduc știrea despre o interesantă hotărâre a băncii austro-ungare, care ar fi de cuprinsul, că începând cu anul acesta să instituie un post de censor. Acesta va avea datoria, ca să se pronunțe asupra conduitei debitorilor. Banca voește ca să nu mai esconteze cambiile particularilor, cari vreau ca din banii acestia să-și plătească datoriile de cărți, să joace la bursă și la cursele de cai și astfel banca indirect să contribuie la ruina materială și morală a multor oameni ușuratici și fără conștiință. Mai ales cambiile marilor negustori și întreprinzători vor fi aspru cenzurate.

N'ar strica dacă direcțiunile băncilor noastre încă s'ar uita bine la cei-ce ridică bani cu cale și fără cale și ar sista creditul la oameni, cari nu-l merită. Creditul nețârmurit duce pe mulți la ruină și aceasta nu poate fi ținta — băncilor.

*

Germania. Alegerile pentru dieta imperială. Campania electorală din Germania s'a sfârșit deocamdată. S'au ales până acum 212 deputați și în 185 de locuri va fi balotaj. Alegerile au fost foarte înverșunate, mai ales în orașele mari, unde social-democrații

au puternice rădăcini. Disordine n'a fost nicăiri, autoritățile n'au avut motiv ca să intrevină. În schimb însă a fost agitația întetită și generală. Mai organizați în luptă au intrat social-democrații. Cu miile se ofereau oamenilor lor, cari să aducă la urnă pe toți aderenții programului lor câți veni pot. Urmarea a fost, că deși nu vor ajunge poate tocmai la numărul de 100 în reichstagul actual, dar departe nu vor fi. Până acum au eșit biruitori 66 de sociali-democrați (în cel trecut au fost 51) și în balotaj sunt 137. E de notat, că liberalii au votat pretutindenea cu social-democrații. În reichstagul viitor care până acuma se baza pe partidul din centru și pe conservatori, vor ajunge la mare însemnătate social-democrații. Foile altcum se și agită pe tema stindardului roșu, aceea însă o constată cele mai multe, că partidul social-german nu are tendințe destructive și va concurge favorabil la sanarea multor boale, de cari suferă astăzi Germania. Foile guvernamentale însă nu prea sunt încântate de aceasta pășire a social-democrației și nu sperează mult bine dela noua constelație politică.

*

Franța. După o scurtă întrevvedere, ce a avut presidentul Franței Fallières cu unele somități politice ale țării, a încredințat pe Raimond Poincaré cu formarea noului cabinet.

Poincaré a primit însărcinarea și i-a succes, ca să înduplece pe mai mulți politicieni distinși precum: Millerand, Bourgeois, Briand, Dupui etc. ca să primească câte un portofoliu în noul minister. Delcassé fostul ministru de marină însă nu s'a declarat, dar pare că va rămânea și el în noul cabinet. Poincaré este unul dintre cei mai distinși bărbați de stat ai Franței. El a fost referentul tratatului marocan în senat și prin denumirea lui se pare chestia aceasta tranșată definitiv.

Noutăți.

Din Arhidieceză. Joi în 11 a fost hirotonit întru diacon și Duminecă întru preot clerical *Ioan Bărbat*, dispus administrator parohial în Bucium-șasa, distr. Roșia.

Mulțumită. Institutul de credit „Economicul” din Cluj, precum în anii precedenți, așa și în anul acesta s'a îndurat a nesubvenționa școala noastră gr.-cat. din Suciag cu suma de 100 cor. adică una sută coroane; pentru care faptă maritimă și pe aceasta cale aducem institutului celea mai profunde mulțumite. Benjamin Rusu preot, Ioan Sumurduean curat. racion.

Rescumpărarea felicitărilor. Dl. *Dr. Silviu Brânzic*, medic în Muraszombat, și-a răscumpărat felicitările de sf. Sărbători dăruind 10 cor. fondului pentru Masa studenților din Blaj.

Pentru fondul cultural. On. *Traian Raț*, preot în Cacova a subscris 200 cor. pentru fondul cultural iar *Augustin Opresan*, învățător tot acolo, 100 cor.

Concurs. Cu terminul de 18 crt. a de ocupat parohia Șilcău din protopopiatul Sibiului. Venitul congrual e de 343 cor. 2 fil.; iar cu terminul de 31 Ian. stațiunea de învățător din comuna Feisa, districtul protop. Biia; stațiunea de cantor-inv. din comuna Murăș-Săncraiu, din districtul protop. Aiud; stațiunea de cantor-învățător din comuna Spătac, districtul protopopesc Blaj și stațiunea de cantor-învățător din comuna Sântu, districtul protopopesc Fărăgău.

Starea sănătății Maj. Sale. Din Viena se anunță: „Correspondența Wilhelm”, față de știrile răspândite în străinătate despre starea sănătății împăratului Francisc Iosif arată că indispoziția ușoară de care Monarhul a suferit în ultimele săptămâni ale lunii Decembrie a dispărut cu desăvârșire; Împăratul se bucură în momentul de față de cea mai perfectă sănătate și acordă în fie-ce zi audiență specială; chiar azi Soveranul a primit pe cancelarul Aehrenthal într'o audiență lungă.

Curs cantoral de șase săptămâni. În conformitate cu deciziunile Veneratului Sinod arhidiecezan ținut în 22 Novembre 1906 p. IX. deschidem în Blaj un curs de șase săptămâni pentru cvalificarea cantorilor, cari încă nu au diplomă de cantori, precum și pentru aceia, cari doresc să-și câștige cvalificațiunea prescrisă pentru cantori. Ceice doresc

— Dumneata ști bine.

— Știu, da ouele dela găinile mele cine mi-le adună? Eu ori noru-mea? întrebă bunica, strângându-și buzele.

— Așa dar'acum, pentru oue e ceartă?

— Vezi bine! Am două găini. Moțata cotcodăcește în toată ziua, cea neagră tot a doua zi. Și ouele unde-s? Cum ști dumneata așa știu și eu. O întreb: tu nevastă, unde-i cuibul la găinile mele? Caută-ți-l, îmi răspunde: Da ea-l știe, că ea culege ouăle. Acum, eu pe ce-mi fac doi-trei bani să cumpăr o sfântă lumină, o sfântă tămâie să duc la sfânta biserică? Vindeam ouăle dela găinile mele, da acum nu mai am de unde! Și de câte ori întru în sfânta casă a Domnului — aici își făcea o cruce largă — îmi zic: rău ai juns Susano! Nici tu o sfântă lumină, nici un grăunte de tămâie ori de sfântă smirnă. Talpa iadului ai s'ajungi în ceealaltă lume. Că de suflet nu grijești cu fapte bune, casa Domnului n'o cinstești. Da eu de unde păcatele să fac fapte bune? Că eu banu în ochii mei nu-l văd cu anii! Ea începea să-și usuce lacrimile cu batista boțită.

— Dumnezeu știe de toate, bunico. Nu te supăra și nu-ți amări zilele cari le mai ai, zicea părintele eșind. Știa, că după ce se începea plânsul, mătușa se pregătea să-i mai rămână un ceas pe cap. Și cunoștea pe ficior, cunoștea pe nora bunicii, și nu-i ve-

dea nici a suta parte așa de nedrepti cu ea, cum i-se împărea dumniei.

Câte-odată, când era năcăjit, părintele eșia în grădină, la lemne, în șură să nu dea de el. Dar dela o vreme se sătura să aștepte. Mătușa nu se ducea până nu da față cu părintele și nu-i spunea povestea pe care el o știa de vr'o doi ani pe din'afară. Era aceeași poveste, numai motivele certe se mai schimbau: când ouăle dela celea două găini, când un păhărel de rachiu, cu care n'au imbiat'o și pe ea, când iarăși o mâncare ce-i părea c'o ascunde neru-sa dinaintea ei. Mătușa însă, istorisia, ca și când acum s'ar fi întâlnit mai întâi cu părintele, și acum i-ar spune întâia oară povestea.

I. Agârbiceanu.

Zicale turcești.

Munca nu se face singură, dar singuri cresc dinții.

*

Haide, hai, zice broasca țestoasă.

*

Poate să meargă măgarul la Meca, și tot nu se face hagi.

*

Nu vorbind de miere și-se face gura dulce.

să fie primiți la acest curs să-și înainteze cererea prin oficiile parohiale și protopopești acestui Consistor arhiepiscopesc până în 25/12 Ianuarie 1912. Cursul se va începe Luni după Dumineca Vameșului și a Fariseului (29 Ianuarie 1912). La rugare să se alătore: 1. Estras matricular de botez. 2. Atestat dela oficiul parohial al comunei bisericesti, în care plinește slujba de cantor, ori în carea locuște. 3. Alte documinte referitoare la slujba bisericască de până aci și la pregătirea școlară. La acest curs vor fi admiși: 1. Numai acei aspiranți gr.-cat. români, cari vor dovedi, că au plinit cel puțin 18 ani și sunt deplin sănătoși. Toți candidații înainte de începerea cursului vor fi vizitați prin medicul arhidiecezan. 2. Ceice au auz muzical și glas limpede. 3. Ceice știu ceti și scrie bine cu litere latine, și știu ceti și cu litere cirilice. Taxa pentru instrucțiune este 20 coroane, iar taxa examenului de cvalificațiune și a diplomei 10. coroane, suma aceasta de 30 coroane se va plăti la inmatriculare.

Arhiducele Francisc Ferdinand în Bosnia. Din Serajevo se comunică: Ziarele aduc știrea că moștenitorul tronului austro-ungar, arhiducele Francisc Ferdinand va vizita în curând Bosnia, cu care ocazie va trece trupele în revistă. Vizita aceasta ar fi de 3—4 zile.

Revelionul la Blaj. Obicinuita serată din spre seara anului nou s'a ținut și iestan în sala hotelului Univers. Programa acestei serate a fost cât se poate de variată. Ea s'a început cu Uvertura de Rossini, cântată la pian de măiestrul nostru Murășan și dș. Lucia Murășan. Clasică bucată a plăcut mult distinsului public ce umplea sala. Apoi a urmat „Lectura interesantă” a dlui prof. V. Suci, în care în cadrele procesului lui Herostrat atinge aproape toate chestiile de actualitate locală, cu tăiușul unei ironii fine. „Lectura” dlui Suci însă a produs mai puțină ilaritate, decât era de altcum vrednică. — Din punctele următoare relevăm indeosăbi declamarea artistică a drăgălașei dșoare Miți Pop, prin care a dat o nouă dovadă despre talentul declamatoric al d-sale, — precum și solo dlui Pataky apretiatul baritonist al Blajului. Atât dl Pataky cât și dș. M. Pop au fost răsplătiți cu aplauze îndelungate și călduroase. Au mai plăcut apoi și duetul d-șoarelor Lucia Mureșan și Valeria Muntean, acompaniat de d-șoara Lucia Viciu.

Punctul culminant al seratei a fost drama într'un act a lui P. Locusteanu: „Nevasta lui Cerceluș”, jucată de dș. Miluș Pop și dnii T. Denghel, N. F. Negruțiu, I. Astăluș și George Borșan. Piesa scrisă cu mult spirit a fost interpretată cu artă și a produs multă voie bună. Actorii s'au achitat pe deplin de rolurile lor.

Dupăce apoi dl A. Ciato își cetește discursul dsale de felicitare în pragul unui nou an, — se începe veselia care ține aproape până în zori de zi.

În numele publicului din Blaj aducem mulțumite d-șoarelor și d-lor, cari ne-au procurat o seară senină prin producțiile înșirate mai sus. Ne exprimăm totodată dorința de ai vedea și auzi cât mai des.

Procesul călugărului Mazoch. După o instrucție care a durat mai bine de un an, s'a fixat pentru ziua de 27 Februarie procesul călugărului Mazoch din Rusia, acuzat de asasinarea fratelui său, și de falsificare de documente și hoții. Sunt citați 28 martori.

Petrecere. Primitiv invitare la *concertul* împreună cu postă umoristică și dans cel va aranja „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” Sâmbătă, 7/20 Ianuarie, a II-a zi de Bobotează în sala cea mare dela „Unicum”. Venitul curat se va da ajutor unui tinăr meseriaș pentru perfecționarea sa în străinătate. Prețul de intrare: de persoană 1 cor. Insemne de dans pentru dansatori 50 bani. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică.

Regăsirea unui tablou al lui Rafael. La un negustor de antichități din Moscva a fost găsit celebrul tablou al lui Rafael „Sfânta Familie”, care era de mult considerat ca pierdut.

Guvernul italian a rugat guvernul rusesc să sechestreze tabloul.

Studentii străini la universitățile franceze. Noul regulament pentru înscrierea străinilor la universitățile franceze prevede diferite măsuri pentru îngreunarea echivalării diplomelor de bacalaureat. Numai diplomelor românești li-s'a lăsat privilegiul de a fi echivalate de drept, fără noi examene și fără grele formalități.

Din Maramurăș. Programa prelegerilor populare: Comitetul despărțământului „Vișău-Ira” al „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român” — conform hotărârii adusă în 28 Octomvrie a. tr. și aprobată de comitetul central, — a stabilit ținerea prelegerilor populare pentru comunele:

1. Săcel, în 9 Ianuarie a. c. Delegat: Emil Bran. Conferențieri: Dr. Iuliu Popp: „Despre cărțile funduare”; Dr. Ilie Kindriș: „Despre folosul asigurărilor reciproce”; Dr. Gavrilă Juga: „Despre biblioteca populară a „Astrei”.

2. Vișăul-de-sus, în 20 Ianuarie. Delegat: Dr. Gavrilă Juga. Conferențieri: Dr. Aurel Szabo: „Despre Tovărășii”; Emil Bran: „Alcoolismul și urmările lui”.

3. Jend, în 28 Ianuarie. Delegat: Artemiu Anderco. Conferențieri: Grigore Cziplie: „Creșterea rațională a vitelor”; Mihai Hotea: „Datinele rele a poporului nostru.”

4. Seliște-a-de-sus, în 11 Februarie. Delegat: Ioan Tarția. Conferențieri: Dr. Gavrilă Juga: „Puterea învățătorei”; Ioan Birlea: „Meseria, industria și foloasele ei”.

5. Glod, în 18 Februarie. Delegat: Ioan Birlea. Conferențieri: Emil Bran: „Economia și grânăriile”; Artemiu Anderco: „Insemnătatea bisericii și a școlii în viața poporului nostru”.

6. Vișăul-de-mijloc, în 25 Februar. Delegat: Dr. Ilie Kindriș. Conferențieri: Dr. Petru Vajda: „despre pomărit”; Ioan Tarția: „despre stupărit”.

7. Cuhea, în 10 Martie. Delegat: Mihai Hotea. Conferențieri: Dr. Ilie Kindriș, despre: „Folosul asigurărilor”; Mihai Juga: „Alcoolismul și urmările lui”.

8. Dragumirești, în 24 Martie. Delegat: Dr. Gavrilă Juga. Conferențieri: Vasile Vlad: „Sfaturi practice din economie”; Dr. Aurel Szabo: „Folosul Tovărășiiilor”; A. Zagrean: „Valorizarea produselor cereale”.

9. Botiza, în 9 April. Delegat: Emil Bran. Conferențieri: Mihai Hotea: „Datinele

rele a poporului nostru”; Grigore Cziplie: „Creșterea rațională a vitelor”.

Prelegerile în comunele amintite să vor ținea după sfânta slujbă — în școala gr.-cat., sau în alt local acomodat.

Din ședința comitetului ținută în Vișăul-de-sus, la 1 Ianuarie 1911. Emil Bran, directorul desp. Dr. Gavrilă Juga, secretarul despărțământului.

Cobzarul. La 27 Ianuarie se va reprezenta la Opera din Paris Cobzarul, a cărei muzică e scrisă de d-na Ferrari pe un libret datorit d-rei Văcărescu. „Excelsior”, ultimul număr, scrie în această privință următoarele:

Desenatorul d. Pinchon, a executat costume de o bogăție nemai auzită pentru această lucrare. Toate costumele au fost țesute, brodate, cusute în România, locul, unde se petrece acțiunea acestei opere lirice. Haine minunat brodate, rochii în aur, cu culori strălucitoare, vor împodobi pe artiști și pe figuranți. Decorurile, datorite penelului d-lui Rochette sunt de un pitoresc seducător. Se prevede un strălucit succes.

Incasările căilor ferate române dela 1 Aprilie până la 30 Noemvrie 1911 au fost de 71,675.222 lei (46,543.080 lei dela mărfuri; 24,247.271 lei dela călători și 884.871 lei dela bagaje), cu 5,655.517 lei și 2,704.363 lei în plus față de aceeași perioadă din anii 1910 și 1909.

Din suferințele polonezilor. „Românul” scrie: În Germania acțiunea de germanizare se urmează în mod despotice. În Posen ca și în alte părți unde sunt instalate zeci de mii de familii poloneze, cum e de pildă Berlinul, care numără o populațiune de aproape 80 mii suflete poloneze, se spionează toate mișcările acestora și dacă sunt găsite contrarii unor anumite ordine, se pedepsesc cu severitate. Așa, dacă s'ar descoperi, că funcționează o școală privată, vinovatul va fi condamnat la amendă de 150 mărci pe zi pentru tot timpul cât s'a dovedit, că a funcționat. De altă parte, la școalele statului, copiilor polonezi nu li-se permite să pronunțe un cuvânt în limba lor, iar pe deasupra sunt insultați de unii profesori fără scrupule.

Cu toată strășnicia însă, marea majoritate a polonilor caută să-și mențină naționalitatea și obiceiurile. Sărbătorile, cum de pildă a fost Crăciunul, sunt un bun prilej pentru a-se găsi laolaltă și a vorbi despre nevoile lor.

Am asistat, scrie corespondentul unui ziar, a treia zi de Crăciun la o serbare polonă, organizată pentru a-se împărți diferite daruri constând, fie din lucruri de ale mâncării, fie din cărți scrise în limba maternă.

Serbarea s'a ținut într'o sală mare din cartierul Moabil. Președintele onorar, Stanislav, a ținut o cuvântare în limba polonă, amintind celor 4000 de azisteți datoria lor de a-și păstra naționalitatea prin instruirea copiilor în limba etnică. A urmat apoi o piesă teatrală, având ca subiect: „Nașterea lui Hristos în Vitleem”, piesă jucată în limba polonă de 40 de copii, sub conducerea doamnei Zelewska. La sfârșit de tot s'au împărțit diferite daruri la 600 de copii.

Necrolog. † Sofroniu Oltean, paroh gr.-cat. în Rechinova a repausat după scurte dar grele suferințe, împărțit cu sf. Sacramente, la 23 Dec. 1911 u. în anul al 53-lea de viață, 25-lea de preoție și 24-lea al văduviei.

Partea Literară.

In aşteptarea mântuitorului.

Din „Meditații asupra evangeliilor“ de Ott. Prohászka.

X.

Pocățiți-vă că s'a apropiat
impărăția cerurilor.

Matei 3, 2.

Trebuie să ne pară rău de păcate, trebuie să deprindem pocăința! Acesta este prologul evangeliului.

1. Părerea de rău este neconținută; ea urmărește pa om ca și umbra. Fost-au de aceea, cari au voit să o împrăstie, cari au încercat să desbrace religiunea de duioșia tradiționalelor păreri de rău, cari au voit să împrăstie umbra sfântă și în locul părerilor de rău să creeze pentru „Domnul“ om un senin etern; dar înzădar. Ochiul care să uită spre ceriu și strălucește în privirea puterii și frumseții celui Nemărginit, înoată în lacrimi îndată ce privește la sine însuși: el își simte păcătoșenia, dar simte și șoapta psihologică a voinții libere și nobile, că da, îi poate părea rău de păcat și trebuie să-i pară rău. O, cât de dulce este această amară părere de rău! O cât de plăcute sunt lacrimile durerii!

2. Dacă vrei să inseninați păreri de rău, amuțiți mai întâi glasul minții săuătoare, care deosebește binele de rău; sufocați luptele virtuții cu păcatul; emancipați pe om de simțul răspunderii; legea morală și ideile exprimați-le în chilograme, și atunci va seca izvorul părerilor de rău; atunci vom uita a plânge, dar mai înainte nu!

Nu, nu, până când va fi păcat, până când va fi cădere și dor de ridicare, până când va fi beție și trezie: vor curge și lacrimile părerilor de rău. Lacrimile libertății și ale luptelor.

3. Antagonismul dintre plăcerile oprite și simțul de datorință este un fapt elementar, iar doborârea simțului de datorință se numește păcat. Voința poate face ce-i place, dar dacă păcătuiește, neconținut o înțeapă judecata osânditoare a conștiinței, sufletul simte că a păcătuit, își simte căderea și se rușinează; simte că dreptatea este neînfrântă, simte că el poate eși din ogașa inevitabilelor legi veșnice, dar numai în paguba sa, pentru că se rănește. Simte, că în virtute, această rază a tainei eterne, care tremură în sufletul omenesc, trebuie să ne privim adevărata noastră mărime și cel ce să abate dela ea, singur pe sine să osândește.

...Ce minune însă dacă isbucnește din el dorința de întoarcere? Dacă din norul întristării sale străfulgeră recunoașterea păcatului, și-l răpește spre ceea ce este bun și frumos? Sufletul atunci își ia o sfântă răsunare asupra sa, dă satisfacție ordinii vătamate și stăpânului acelei ordine, prin umilire, supărare, îngrețșare, întoarcere și dorirea îndreptării; sufletul preamărește virtutea și dacă nu se mai poate încununa cu trandafirii celei dintâi iubiri și cu crinii nevinovăției pierdute, își împletește cunună din crizantemele de toamnă; trandafirii s'au veș-

tețit, dar și virtutea pătimirii, și dispoziția de toamnă a pocăinții, își are florile sale. Oare lumea modernă nu și-a ales crizantemul toamnătic de simbol potrivit al sufletului său? Ba da; lăsați oamenii să plângă în părere de rău. Conștiința vrea să se pocăiască pentru păcatele sale.

Levi, fiul lui Alfeu.

De Cont. Ana de Krane.

(Continuare).

Levi se simți în o stare cam neplăcută, când în cel ce se tânguia recunoscu pe un om, pe care chiar ieri îl zălogise și îi luase casa. I-se păru, ca și cum i-ar fi amintit numele într'un mod nu prea favorizător și îl atinse dureros cugetul, că Rabi să audă astfel de lucruri despre dânsul. În figura aceasta liniștită, pe care o vedea numai din spate, ceva cu deosebire îl mișca și îl atrăgea. Afară de aceasta rabi chiar și mai înainte vorbi cu atâta bărbăție și îndrăsneală în contra inamicilor săi de moarte, în contra fariseilor. Nu! Acesta era primul om pe lume, de cătră care nu voia bucuros să fie desprețuit și urit. Și iată, chiar acum a trebuit să vină netrebnicul acesta de Efraim, ca să se plângă în contra lui!

— De sigur toate le spune într'un colorit de zece ori mai întunecat, de cum au fost în realitate — murmură vameșul. — Dar voi aştepta, până ce sfârșește. Atunci voi vorbi eu și voi spune lui rabi, că am avut tot dreptul, căci doară am avut contract și Efraim mi-a fost dator cu banii. Doară nu va voi rabi, ca omul să-și piarză banii câștigați pe dreptul? Dar eu voi face și mai mult, decât sum dator și-l voi împrumuta pe Efraim cu o sută de sicli pe cinci procente, ca să poată începe din nou ceva meserie. Cinci la sută doară nu e uzură? Îi și spun lui rabi îndată ce se va întoarce spre mine.

Levi însă trebuia să fie cu răbdare, căci Efraim nu avea de cuget să sfârșească cu rugările sale. Totodată alți zece aşteptau imediat în apropierea lui, ca să-și spună și ei năcazurile. O cuună dusă de fețe se îmbulzia în jurul mesei și Levi se duse să le examineze. Erau acolo tot felul de expresii. Chinul animalic, tâmpit, ce asemenea animalelor numai în lipsele trupești strigă după ajutor; foamea sufletească, ce ardea de dorul după pâinea spirituală, care era mai bună ca hrana cărturarilor; spionarea răutăcioasă, ce pândea, ca să-l prindă pe mesitul cu o evidentă călcare de lege; curiozitatea indiferentă, ce ar voi să fie în tot locul de față, frământarea greoaie, cinstită, ce cumpănește multă vreme cugetele și încă n'a ajuns la vre-o hotărâre, — toate erau aici, toate erau reprezentate și fiecare dintre aceștia voia și aştepta ceva dela Rabi.

Lui Levi i-se părea, că-s o haită de câni de vânat, ce pândesc și iau înprejur o pradă nobilă. Îi era milă de acela, care avea să îndestulească toate pretenziunile acestea și care nu se putea bucura nici de un pic de odihnă și n'avea nici atâta regaz, ca să guste din pâinea și paharul de vin ce-i erau puse înainte, ca să-și recâștige puterile sleite în lucrul zilei lungi și ferbinți. Nime nu avea atâta pricepere, ca să-i lase câteva momente liberi? Nu era aici nime, care să-l fi iubit pe mângâietorul pentru sine însuși,

fără să aibă ceva de dorit ori de cerut dela el, care să-i deie numai puțină iubire aceluia, care fără întrerupere împărția mângâiere și binefacere?

Ochii lui Levi alunecau scrutatător prin cercul de oameni. Deodată simți o sete arzătoare după un om iubitor, pe care acu îl și află. Liniștit, lipit de rabi stătea copilul lui Efraim, micuțul Samuil, pe care tatăl său îl aduse cu sine și care cu simțământul sigur al copiilor se lipea de bărbatul binevoitor cu o încredere așa de mare, ca și cum ar fi fost propria sa mamă. Sta aproape înădușit de oameni cu capul răzimat de umărul bărbatului iubit, care îi plăcea așa de tare. Netezea cu gingășie mâneca apărătorului său, iar cu mâna stângă strinșea la piept un măr, ce-l căpătase cinste dela nevasta ospătarului.

Ochii lui Levi alunecară pe figura copilului și simți, că o străfulgerare îi trece prin suflet.

— Parcă-i Benjamin — trebui să cugete.

Așa se cugetase și eri, când se duse cu executorii la Efraim și îl urta pe Samuil, pentru că sâmana cu Benjamin și trăia. Ieri îl aruncase brusc din cale-i, când mamă-sa îl puse să ingenunche înaintea lui să-l roage, ca să aibă milă față de ei, azi însă nu-l mai urta.

— Il voi cinsti cu un vestmânt nou și cu două drache de argint — șopti Levi încet.

Rabi nu avea timp, ca să se ocupe cu micuțul său prietin; abia de vre-o câteva ori se întoarse spre el, când Levi putu să vadă o parte mică a feții sale nobile, ear odată își ridică mâna spre a apăra pe micul Samuil de îmbulzeala oamenilor. Era o mână minunată, ce lucea într'o culoare palidă alburie între mulțimea de mâni negre, cari prin gesturile lor neconținute spuneau mai mult, decât buzele proprietarilor acelora. Isus nu făcea gusturi în vorbire, ca ceilalți; în învălmășala mare numai de data aceasta își ridică mâna, pe care nu o putuse negri arșița soarelui, apoi o lăsă iarăși pe masă și figura lui întreagă se plecă puțin frântă de oboseală. Marea egoismului, nemerniciei, a micimii de suflet și a lăcomiei, care vuia în jurul lui îi răpi pe un moment respirația; oftă amar și din greu. Nime însă nu băga aceasta în seamă. Pe Efraim îl dădură brusc în laturi și alți doi-trei oameni începură să bâlbăiască și să-i vorbească învățătorului ostent de moarte.

Inima iubitoare a micului Samuil nu mai putea suferi aceasta. Vedea bine cât de obosit și trist e măiestrosul său prietin și voia să-i facă ceva bine. Se acățară de mâna aceluia ridicându-se cât se putu mai sus și îi întinsă mărul, singura sa comoară zicând:

— Fie al tău!

— Duceți copilul acesta de aici!... Pentru ce ne incomodează! — se auzi un murmur jur împrejur.

Rabi însă se îndreptă dintr'odată, ca și cum ar fi scăpat de o povară și cu puteri înnoite stătea acum lângă masa, pe care ridică copilul, ca să-l poată vedea toți. Apoi mișcat adânc se întoarse spre ascultători, în vreme-ce cu mâna ține strîns la piept copilul și privirea lui străbătu ca un cuțit ascuțit în adâncul inimei celor de față:

— Adevăr grăiesc vouă, de nu vă veți întoarce și de nu veți fi asemenea copiilor, nu veți intra în împărăția cerurilor.

Așa fi răsună vocea, ca străbătu prin zgomotul și murmurul mulțimii ca o rază de soare, ce se strecură prin norii întunecați.

Abia acum văzu Levi pentru prima dată fața întregă a Fiului-omenesc. Era chiar așa, precum și-o închipuise el, cum trebuia să fie. Sublimul nu putea avea alt exterior, floarea unui cap așa de nobil nu putea să înflorească, decât pe lujerul trupului acestui svelt și impunător. Dar de l'ar fi întrebat cineva pe Levi, că ce formă îi aveau sprâncenele, nasul, fața sau în ce culoare îi jucau ochii n'ar fi știut ce să răspundă tot așa ca ori-care altul din mulțime. El nu vedea numai icoana întregă a aceluia, pe care o sorbia cu privirea însetată.

(Va urma).

Loc deschis.

Dare de seamă și mulțămintă publică.

(Continuare și fine).

Lista nr. 33. Ludovic Luca, preot Gyulafehérvár 4 cor. 42 fil.

Lista nr. 263 colectante: Stefan Faust preot Bernád 2 cor. Contribuenți. Popa Ioan 20 fil., Ioan Banciu 1 cor., Vasile Pop 40 fil., Porfirie Pop 1 cor., George Duma 40 fil., Vasile Coron 20 fil., Vasile Nistor 30 fil., Mândru Filon 10 fil., Popa Constantin 40 fil., Vasile Tobac 40 fil., Oprea Catalina 80 fil., Ioan Moga 20 fil., Dumitru Șerb 40 fil.

Lista nr. 271 colectante: Aron Moldovan Ganfalău. Contribuenți. Otilia Moldovan 40 fil., Nițu Dregus 1 cor., Ioan Pop 20 fil., Filon Serban 20 fil., Anica Costin 20 fil., George Baba 20 fil., Filon Baba 20 fil., Aron Dregus 20 fil., George Gârda 20 fil., George Morar 20 fil., Ioan Dregus 20 fil., Maria Baba 16 fil., Filon Serban al lui Ioan 40 fil., Ioan Baba 30 fil., Vasile Ivan 40 fil., Ioan Hone 20 fil., Lina Dregus 20 fil., George al Săii Hălmăciu 20 fil., Ioan Morar 20 fil., Ioan Șerban 6 fil., Paraschiva Șerban 20 fil., Maria Hălmăciu 20 fil., Măriuța Hălmăciu 20 fil., George Tăbărean 20 fil., Vasile Morar 20 fil., Anica Imchetin 20 fil., Nicolae Hălmăciu 20 fil.

Lista nr. 298 colectante: Alesandru Florea, Archind contribuenți: Bretfelean Simion 30 fil., Iosif Sabău 20 fil., Popa Alexa 50 fil., Mateiu Samos 10 fil., Iosif Erseu 20 fil., Ioan Țigarean 20 fil., Erse Constan 20 fil., Rud Ignatiu 10 fil., Kinyian Săndor 20 fil., Ran Sima 20 fil., Ripa Ilariu 10 fil., Bretfelean Teodor 20 fil., Ungur Gligor 50 fil., Pasca Ivan 40 fil., A. V. 40 fil., Pasca Nicolae 20 fil., Demian Toma 30 fil., Bogățan Teodor 10 fil., Someșan Mariuca 10 fil., Marica Ioan 10 fil., Alesandru Florian 40 fil., Anuța Aiorean 40 fil., Florea Todor 40 fil., Erseu Gligore 10 fil., Sabău Avram 10 fil., Berean Ioan 20 fil., Farcaș Ferencz 10 fil., Câmpian Gligor 10 fil., Jușan Ioan 10 fil., Florea Janica 10 fil., Bretfelean Ioan 10 fil., Jușan Rozalia 20 fil., parohia gr.-cat. Săcalul-de-câmpie 2 cor. 15 fil., Antoniu Tamás Curcintârnavai 5 cor.

Lista nr. 417 colectante: Vasile Bela crâșnic Răvășel, contribuenți. Stefan Popa, învățător 1 cor., Ioan Boila 20 fil., Șerban

Vasile 20 fil., Ioan Herciu 20 fil., Gligor Hampu 20 fil., Ioan Bela 10 fil., Iuliu Furca 40 fil., Iosif Cescu 10 fil., Paraschiva Negirla 20 fil., Maria Albu 20 fil., Vasile Bela 20 fil.

Lista nr. 472. Biserica gr.-cat. 1 cor. 50 fil.

Lista nr. 502 colectante: Vasile Rusu paroh gr.-cat. Șăulia de Câmpie. Vasile Rusu 1 cor., Ioan Maier 1 cor., mai mulți credincioși 4 cor. 20 fil.

Lista nr. 619. Biserica gr.-cat. Berivaiu-mic 1 cor. 10 fil.

Lista nr. 618 colectante: Iuliu Socol preot Ceanul-mare, mai mulți credincioși 3 cor., 60 fil.

Lista nr. 680 colectante: Zaharie Pop, preot Besinbac, dela mai mulți credincioși 7 c. 22 fil. din *bucate* 10 cor. 38 fil.

Lista nr. 693 dela credincioși din Rucăr 60 fil., dela aceeași din *bucate* 23 cor. 40 fil.

Lista nr. 764 colectante: Ioan Kőváry preot gr.-cat. Körösjánosfalva dela mai mulți credincioși 9 cor. 72 fil.

Lista nr. 786 colectante: Emiliu Antal preot gr.-cat., biserica Dobracány 3 cor.

Lista nr. 850 colectante: Timotheus Varga, preot gr.-cat. Chilia din comuna 4 cor 20 fil.

Lista nr. 924 colectante: Iuliu Chitta, preot Rusul-de-jos dela credincioși 4 cor.

Lista nr. 966 colectante: Mihail Cherebețiu preot Bogata-română 20 cor.

Lista nr. 1001 colectante: Ioan Bachig, preot gr.-cat. Borșa. Ioan Bachus, preot 2 cor., Iuliu Mureșan inv. 2 cor.

Lista nr. 1006 colectante: Mihaiu Nemeș, preot Borsaujfalva. Dr. Aurel Hetco, avocat 2 cor., Emeric Pop, director de bancă Zsibó 2 cor., Mihaiu Nemeș, preot 2 cor., Mariți Nemeș n. Fetti, preoteasă 2 cor., Livia Nemeș 1 cor.

Lista nr. 1071 colectante: Simion Tanco preot gr.-cat. Monor. Simion Tanco 1 cor., Iulia Tanco 1 cor., Anastasia Tanco 1 cor., Flore Suciu 1 cor., Maria Bortes 1 cor., Tcader și Todosia 1 cor., Lina Berie 20 fil., Anisie Dregan 20 fil., Ecatarina Began 40 fil., Petre Pui 1 cor., Marinca Gearza 2 cor., Timoteiu Tanco 1 cor., George Czurca 1 cor., Florea Furdul 1 cor., Petru Furdul 1 cor., Simion Tanco al lui Ilie 1 cor., Simion Viseu 1 cor., Simion Viseu 1 cor., Perie Simion 1 cor., Simion Began 1 cor., mai mulți credincioși 11 cor. 18 fil.

Lista nr. 1082 colectante: Bungărdean Mihaiu, preot gr.-cat. parohia Bilak 4 cor. 20 fil.

Lista nr. 1123 colectante: Enil Dragomir, preot Rusor dela credincioși 5 cor. 88 fil.

Lista nr. 1226 colectante: Ioan P. Pop, preot. Ileana Goron al lui Dănilă 1 cor., Florea Giurca 1 cor., Ioan Gurco al lui Șăndru 1 cor., dela alți credincioși și din *bucate* 13 cor. 31 fil.

Lista nr. 1249 colectante: Dumitru Dragoș, protopop Szamostelek 10 cor. 25 fil.

Lista nr. 1311 colectante: Grigorie Pop, preot Szaploneza, Simeon Banya 3 cor., dela credincioși 5 cor.

Lista nr. 1351 colectante: Ioan Călin, protopop Petrova. Ioan Călin 1 cor., Silvia Călin 1 cor., Krausz Petre 1 cor.

Lista nr. 1388 colectante: Nicolae Voiu, preot Valaalupului, Nicolae Voiu 1 cor., soția Anuța 1 cor., Dragits Alie 1 cor.

Lista nr. 1390 colectante: Andreiu Pop Bociat, preot Bouțarul-superior, dela credincioși 10 cor. *Lista nr. 1514* colectante: Iosif Laszló protopop Kekellő 1 cor. *Lista nr. 1530* colectante: Varga Pál, protopop rom.-cat. Babapatonă 2 cor. *Lista nr. 1555.* „Reuniuna de păstrare” Ilia-mare 10 cor. Dumnezeu bunul le respățească.

Jancahid, la 30 Decembrie 1911.

Petru Conda,
preot gr.-cat.

Posta Administrațiunii.

Am primit și chităm abonamentul dela: Major P. Brașov pe 1912. *Gusu* (Kisludas) pe April—Decembrie 1910 și 1911 semestrul I-ii. *Unimăt* pe 1911. Cât pentru anul trecut, binevoii a ne aviza, în ce parohie ați fost, căci noi nu o putem ști. Nici acum pe cupon, nici pe carta de corespondență de an nu e amintită comuna, de unde Vați strămutat aci. *Bothaza* pe trimestrul al doilea din an. 1911.

Proprietar-editor: AUREL C. DOMȘA.

Redactor respons.: AUGUSTIN GRUȚIA.

Edict.

Dupăce Ioan Gyurkó gr. cat. din Orman de 16 ani și-a părăsit soția s'a legiută Iuliana Palbos gr. cat. de prezinte locuitoare în Tihău și până în prezinte nu i-se știe ubicățiunea, prin aceasta este provocat susnumitul, ca în timp de un an și o zi dela publicarea ultimă a acestui edict, să se prezinte înaintea acestui oficiu, pentru că la caz contrar procesul divorțial urzit contra dânsului se va pertracta și în absența lui.

Oficiul protopopesc gr. cat. al Dergei ca for matrimonial de I-a instanță.

Cs. Gorbó la 8 Ianuarie 1912.

(6) 2-3 Iovian Andreiu
v.-protop. gr. cat.

A apărut: **Elemi Népiskola Ertesítő könyvecské** — Indice pentru școlile populare primare. Costă leg. 30 fil. + 10 fil. porto. Se află de vânzare la Librăria seminarului teologic greco-catolic din Blaj—Balázsfalva.

MOBILE

Dormitoare, prânzere, chilii de domni, saloane, aranjare completă de hotel, cafenele și castele, mobile de fier și de aramă, tapete, perdele, policandre și pianuri se spedează ori unde

cu bani gata sau în condițiuni de plată foarte favorabile.

Un mare și pompos album de mobile 1 cor. La aranjări complete se trimite agent cu modele, ori unde, fără a se socoti spese pentru asta

Modern Lakberendezési vállalat
Budapest, IV., Gerlóczi-utca 7. sz.
(88) 28-104 (Központi városháza mellett).

